

बार्हस्पत्यो भरद्वाजः। इन्द्रः। त्रिष्टुप्।

इन्द्र॒ पिब॒ तुभ्य॑ सु॒तो मदा॒याव॑ स्य॒ हरी॑ वि मु॒चा सखा॑या।

उ॒त प्र गा॑य ग॒ण आ नि॒षद्या॑था य॒ज्ञाय॑ गृण॒ते वयौ॑ धाः॥ ६.०४०.०१

इन्द्र । तुभ्यम्- तव । मदाय- हर्षाय तृप्तये । सुतः- निष्पादितोयं रसः । सखाया- त्वन्मित्रभूतौ । हरी- प्राणतुरगौ । अव स्य- अवस्थापय । वि मुच- विमोचय । उत- अपि च । गणे- सङ्घे । निषद्य- उपविश्य । आ- आभिमुख्येन । प्र- प्रकर्षेण । गाय- गानं कुरु । अथ । गृणते- स्तोत्रे । यज्ञाय- दानाय । वयः- अन्नम् । धाः- यच्छ ॥१॥

अस्य॑ पिब॒ यस्य॑ जज्ञान॒ इन्द्र॒ मदा॑य॒ क्रत्वे॒ अपि॑बो विर॒प्शिन्।

तमु॑ ते गावो॒ नर॒ आपो॑ अ॒द्रिरि॑न्दुं स॒मह्य॑न्पी॒तये॑ स॒मस्मै॑॥ ६.०४०.०२

विरप्शिन्- महात्मन् । इन्द्र । जज्ञानः- जात एव । मदाय- हर्षाय तृप्तये । क्रत्वे- प्रज्ञायै कर्मणे च । यस्य- यं रसम् । अपिबः- अन्वभवः । अस्य- तमिदानीमपि । पिब- अनुभव । तम्- अमुम् । इन्दुम्- सोमं रसम् । गावः- धेनवश्चिद्रशमयः । नरः- नेतारः । आपः- उदकान्याधारशक्तिधाराः । अद्रिः- स्थैर्योपलक्षितग्रावा । अस्मै- अस्येन्द्रस्य । ते- तव । पीतये- अनुभूतये । समह्यन्- समगमयन् ॥२॥

समि॑द्धे अ॒ग्नौ सु॒त इन्द्र॒ सोम॒ आ त्वा॑ वहन्तु॒ हरयो॑ वहि॒ष्ठाः।

त्वा॒यता॑ मन॒सा जोह॑वीमीन्द्रा या॒हि सु॒विता॑य॒ महे नः॑॥ ६.०४०.०३

वहिष्ठाः- अतिशयेन वाहकाः । हरयः- प्राणाश्वाः । अग्नौ- पावके सत्क्रतौ । समिद्धे- सम्यगुद्दीपिते । इन्द्र । सोमे- रसे । सुते- निष्पन्ने । त्वा- त्वाम् । आ वहन्तु । त्वायता- त्वत्कामेन । मनसा- चित्तेन । जोहवीमि- आह्वयामि । इन्द्र । नः- अस्माकम् । महे- महते । सुविताय- सुखाय । आ याहि- आगच्छ ॥३॥

आ याहि शश्वदुशता ययाथेन्द्र महा मनसा सोमपेयम्।

उप ब्रह्माणि शृणव इमा नोऽथा ते यज्ञस्तन्वे वयो धात् ॥ ६.०४०.०४

शश्वत्- बहुवारम्। ययाथ- यज्ञं गतवानसि। इन्द्र। सोमपेयम्- रसानुभूतिं प्रति। उशता- कामयता। महा- महता। मनसा। आ याहि- आगच्छ। इमा- इमान्। ब्रह्माणि- मन्त्रान्। नः- अस्माकम्। उप शृणवः- शृणु। अथ। ते- तव। तन्वे- देहे। यज्ञः। वयः- हव्यम्। धात्- धारयतु ॥४॥

यदिन्द्र दिवि पार्ये यदृध्वयद्वा स्वे सद्ने यत्र वासि।

अतो नो यज्ञमवसे नियुत्वान्सजोषाः पाहि गिर्वणो मरुद्भिः ॥ ६.०४०.०५

इन्द्र। यत्- यदि। पार्ये- पारगे। दिवि। असि। यत्- यदि। ऋधक्- पृथगसि। यद्वा- यदि वा। स्वे- स्वकीये। सद्ने- सद्धानि। असि। अतः- तस्मात् स्थानात्। नः- अस्माकम्। यज्ञम्। अवसे- रक्षायै। नियुत्वान्- प्राणाश्ववान्। सजोषाः- समानप्रीतियुक्तः। गिर्वणः- श्रुतिभिराश्रित। मरुद्भिः- वातैः प्राणविशेषैः। पाहि- रसमनुभव ॥५॥